

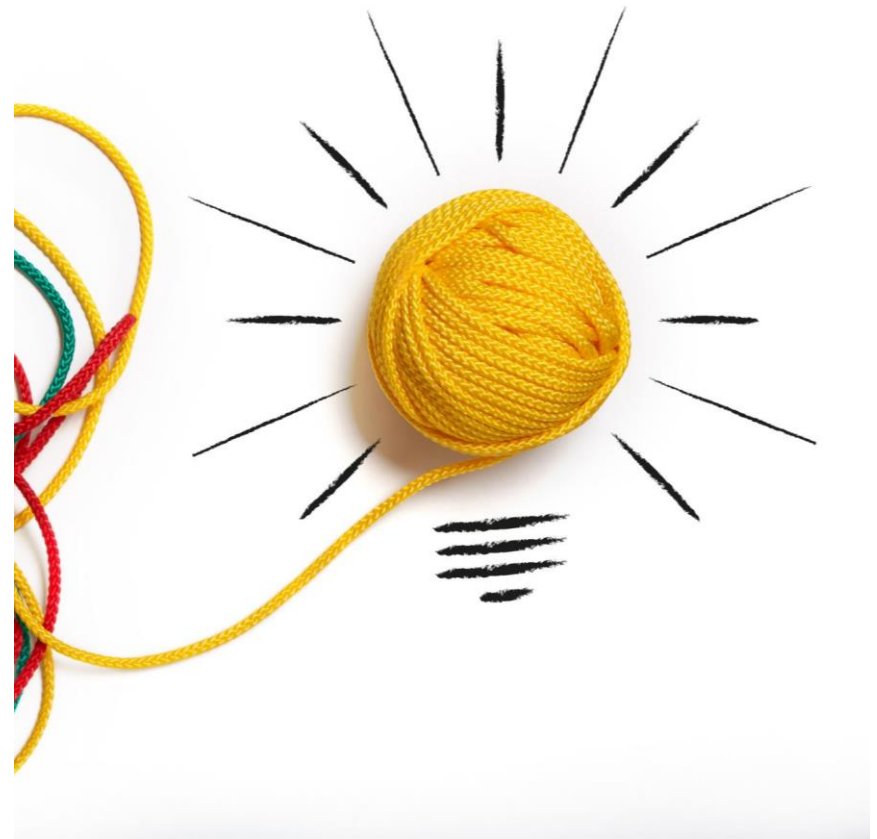
MIELLEN JA KEHON YHTEYS JA HALLINTA

Pia Yli-Pirilä 3.10 2020

Tavoite

- Saada rohkeutta kuunnella omaa kehoa
- Lisätä tietoutta mielen ja kehon yhteydestä ja hallinnasta

Hermostojärjestelmän merkitys

- Kehon ja mielen yhteys selittyy hyvin pitkälti hermoston ja aivojen yhteisvaikutuksen kautta.
- Keskushermosto yhdistää toisiinsa aivot ja selkäytimen.
- Näistä hermotus hajaantuu kaikkialle kehoon muodostaen ääreishermoston.

Miten tunnistamme informaation vaikutuksen kehoomme

- Tehdään havaintoja itsestä ja omista reaktioista.
- Opetellaan huomaamaan itsessämme ylivireystilaa ja mahdollista alivireystilaa.
- Opetellaan, mitkä ulkoiset merkit viittaavat ylivireystilaan, mitkä alivireystilaan.
- Opetellaan huomioimaan oman kehon reaktiot vapaaehtoistilanteissa.
- Muistetaan, että samalla tavalla kuin kohtaamasi henkilön olotila vaikuttaa sinuun, myös sinun olotilasi vaikuttaa häneen.

Vireystilaikkuna

Ylivireystila
emotionaalisesti reagoiva,
raivo, paniikki, ylivalppaus,
ylisuojeleva, tunkeutuvia mielikuvia

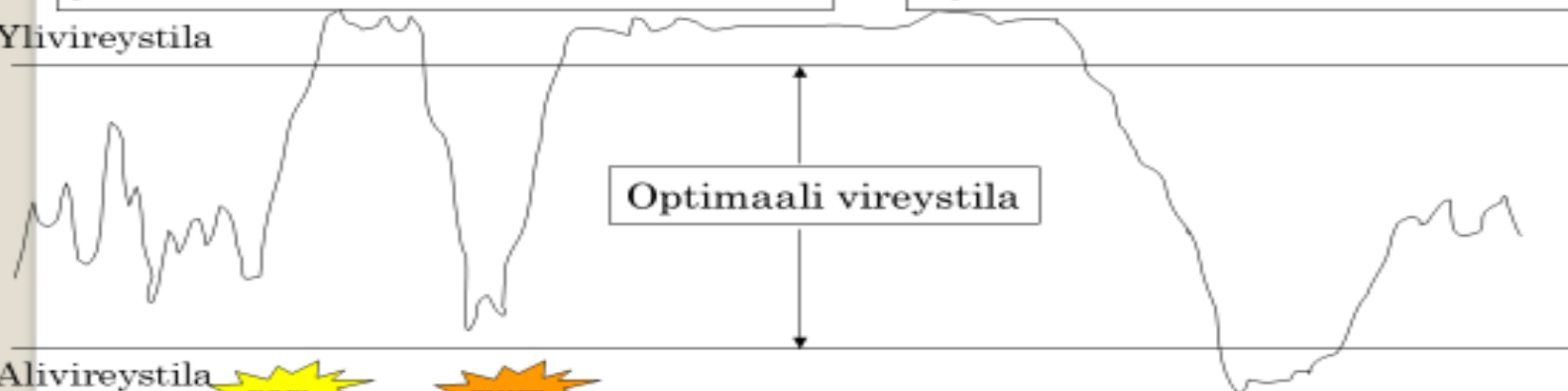
"En ole turvassa", "On tehtävä
jotain"

Jäätyminen

korkea vireystila, ahdistunut,
liikkumaton, ylijännittynyt

"On vaarallista liikkua", "Jos
sanon jotain, niin päälleni
hyökätään"

Ylivireystila

Vireystilaikkuna

Alivireystila

Optimaali vireystila

Alivireystila

romahtanut, alistunut, turta,
ei kosketusta tunteisiin

"Olen arvoton", "Ei ole toivoa"

4.3.2016 Pöytäkirja

Ogden, Minton 2006 / Soili Poijula :luento

Tunneäly

- Golemanin tunneälyn viisi perustekijää ovat:
  1. Tietoisuus omista tunteista
  2. Omien tunteiden käsittelyn taito
  3. Itsensä motivoiminen
  4. Toisten ihmisten tunteiden tunnistaminen
  5. Ihmissuhteiden vaaliminen ja hoitaminen

Oman kehon reagoitien huomioiminen

Muutoksen voima

- Kehon oireiden takana saattaa olla monenkirjavia joukko asioita: uupumusta, ahdistusta, paniikkioireita, traumaperäisiä oireita, käsittelemätöntä surua, vaikeita menetyksiä, sosiaalisten tilanteiden pelkoa.
- Kun vyyhti alkaa purkautua, on helpompi tarvittaessa suostua myös mielenterveyden ammattilaisten hoidettavaksi.
- Muutoksen voima lähtee vuorovaikutuksesta – Jos haetaan apua siten että, ”auta mua niin ettei mikään asia elämässäni muutu”, mikään ei myöskään muutu.
- Kehon oireita ei unohdeta mielen syövereitä kaiveltaessa , koska olemme selkeä kokonaisuus. Psykkinen, fyysinen, sosiaalinen puoli yhdessä.

Miten voit?

Voitko hyvin vai onko sinulla hyvinvoinnin vajetta

Hyvinvointi tasapainossa:

- tunnet itsesi virkeäksi
- muut vaikuttavat mukavilta
- voit nauraa itsellesi
- osaat nauttia elämästä
- koet olevasi joukon osa
- olet tyytyväinen itseesi
- uskot itseesi

Hyvinvoinnin vajetta:

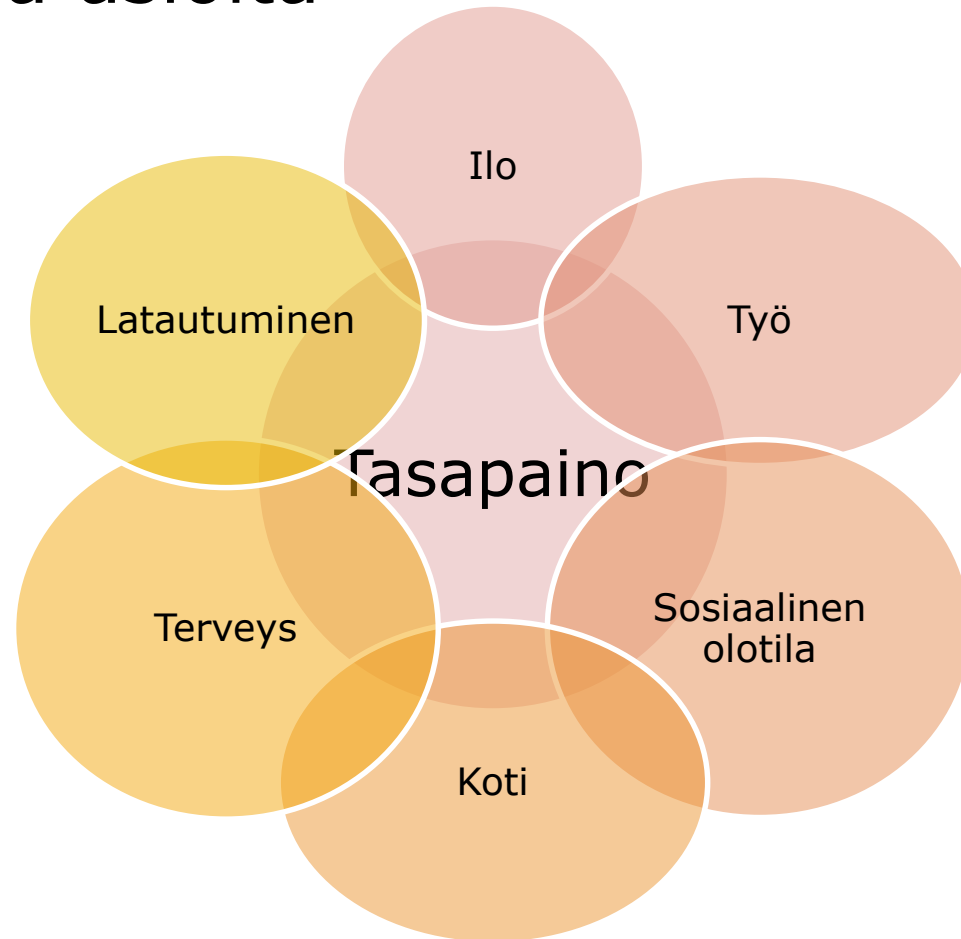
- pienet ongelmat tuntuvat isoilta
- "kaikki ovat idiootteja"
- sinun jonoosi on aina pisin
- et välitä
- et muista, mitä söit tänään
- väsyttää
- "tämä menee kuitenkin pieleen"

Pohdintaa/ laita chattiin kommenttia

- Mitkä ovat sinun arvosi?
- Miten jaksat?
- Mitkä edesauttavat omaa jaksamistasi?
- Onko mahdollista muuttaa jotain, jotta jaksat paremmin?

Mielen ja kehon tasapainoon vaikuttavia asioita

Havainnointia vai tulkintaa

- **Havainnointi;** kuunnellaan tuntemuksia, kuinka reagoin fyysisesti, miten käyttäydyn, entä ajatukseni, miten; hengitän, istun, seison, kävelen, jännitän, rentoudun
- **Tulkinta;** selittää tai kertoo jonkin merkitys, omaa päätelmää, miten koetaan, ymmärretään, käsitetään, (tulkitsen hänen sanomisen niin että...)

Oman tulkinnan kehykset

- Maailmankuva ja minäkäsitys luovat sen kehikon, jonka sisällä tulkitsemme elämää ympärillämme ja sisäistä todellisuuttamme
- Joustavuus, suvaitsevaisuus ja avoimuus ympäristössä ja itsessä kohdattuja muutoksia kohtaan
- Itsearvostus, positiivinen itsetunto → näiden heijastus vuorovaikutussuhteisiin

Negatiivisesta positiiviseen

- itseä vahingoittava strategia
- opittu avuttomuus
- epäonnistumisensa
  - kierre, miten katkaista
- realistiset tavoitteet
- omien voimavarojen etsiminen
- roolimallit
- onnistumisen kokemukset

Hallintakeinot

Stressistä selviytyminen

- **Stressiä vähentävät:**
  - tieto tulevista tapahtumista, vaikutusmahdollisuudet, tilanteen arviointi, selviytymiskyvyt, sosiaalinen tuki
- **Stressin voittaminen:**
  - tiedosta stressin syy, harrasta rauhallisia ja rentouttavia asioita, pidä yllä turvallisia ihmissuhteita, liiku, suunnittele tulevaa

KEHO

- Mitä voimme tehdä?

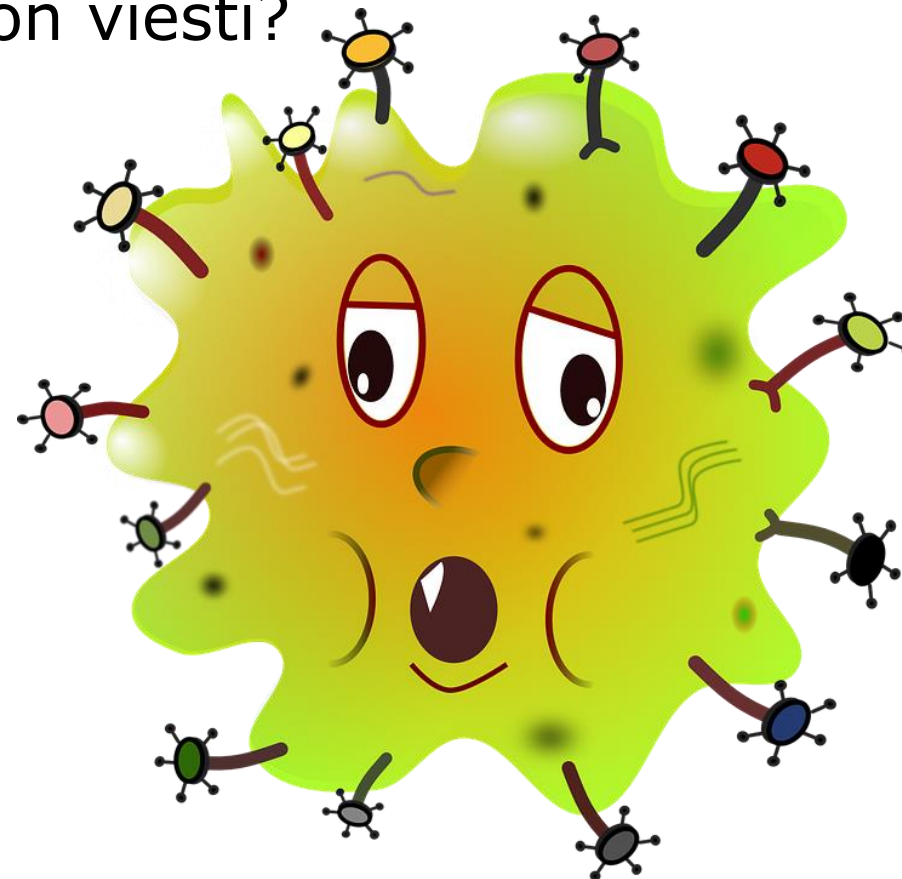
Punainen Risti

- *Tunnetilojen vaikutus?
- *Miten huomioimme kehomme viestit
- *Miten toisten tunteet vaikuttavat kehoomme?

Väsymyksen uhatessa

- Pysähdy ja kuuntele: Mikä on viesti?
  - keholtani
  - työtovereiltani ja ystäviltäni
  - läheisiltäni
  - sisimmältäni

Selviytymisen voimavarat

Basic Ph – kertomus selviytymisvoimavaroista

- **Belief** (uskomukset; arvot, filosofia, uskonto, elämänkatsomus)
- **Affects** (tunteiden ilmaisu; itku, nauru, taiteet)
- **Social Interaction** (Sosiaaliset suhteet, avun antaminen ja vastaanottaminen)
- **Imagination** (Mielikuvitus)
- **Cognition** (kognitiot; tiedon keruu, ongelmanratkaisu, sisäinen puhe)
- **Physiological** (Fysiologinen ulottuvuus; liikunta, rentoutus, lepo)

KIITOS MUKANAOLOSTASI!

PIDÄ HYVÄÄ HUOLTA ITSESTÄSI!

APUA SINUN AVULLASI